

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΠΙΠΕΔΟ 6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	5Ε24	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΗΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/429456/

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- Περιγράφουν την ιστορική πορεία της εκπαίδευσης των ανάπηρων μαθητών και τον ρόλο των ιδρυμάτων στην εκπαίδευση και κοινωνική ένταξη.
- Αναλύουν κριτικά τα συστήματα ειδικής αγωγής, εστιάζοντας στους όρους διαχωρισμός, αποκλεισμός, ενσωμάτωση και ένταξη.
- Ερμηνεύουν την εθνική εκπαιδευτική πολιτική για την Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση και τις επιπτώσεις της στην εκπαιδευτική πράξη.
- Εξηγούν και αξιολογούν σύγχρονες παιδαγωγικές πρακτικές, όπως η διαφοροποίηση της διδασκαλίας και η συνδιδασκαλία, που προάγουν την εκπαιδευτική ένταξη των αναπήρων.
- Εξετάζουν τις εκπαιδευτικές ανάγκες και προκλήσεις των μαθητών με τύφλωση, κώφωση, αυτισμό και νοητική καθυστέρηση υπό το πρίσμα της Παιδαγωγικής της Ένταξης.
- Αναπτύσσουν κριτική σκέψη και στάση απέναντι σε πρακτικές διαχωρισμού και αποκλεισμού, προωθώντας την ισότητα και την ένταξη στην εκπαίδευση.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές

<i>αποσκοπεί το μάθημα;</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i> <i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i> <i>Λήψη αποφάσεων</i> <i>Αυτόνομη εργασία</i> <i>Ομαδική εργασία</i> <i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i> <i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i> <i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i> <i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i> <i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i> <i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i> <i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i> <i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i> <i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ol style="list-style-type: none"> 1. Εισαγωγή στην εκπαίδευση των αναπήρων: Ιστορικό πλαίσιο και βασικές έννοιες 2. Η ανάπτυξη της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης στην Ελλάδα 3. Διαχωρισμός, αποκλεισμός, ενσωμάτωση και ένταξη: Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικές πρακτικές 4. Η εθνική εκπαιδευτική πολιτική για την ειδική αγωγή και εκπαίδευση: Κατευθύνσεις και προκλήσεις I 5. Η εθνική εκπαιδευτική πολιτική για την ειδική αγωγή: Κατευθύνσεις και προκλήσεις II 6. Ενδιάμεση εξέταση / Σύγχρονοι θεσμοί ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης: Ειδικά σχολεία 7. Σύγχρονοι θεσμοί ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης: Τμήματα ένταξης 8. Σύγχρονοι θεσμοί ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης: Παράλληλη στήριξη και ειδικός βοηθός 9. Σύγχρονοι θεσμοί ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης: ΚΕΔΑΣΥ 10. Αναλυτικά προγράμματα ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης I: Θεωρία και δομή 11. Αναλυτικά προγράμματα ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης II: Εφαρμογές και προκλήσεις
--

12. Διαφοροποίηση της διδασκαλίας
13. Συνδιδασκαλία και συνεργατικές πρακτικές

1. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>										
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>										
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1" data-bbox="695 1010 1469 1482"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>56</td> </tr> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	56	Διαλέξεις	39	Αυτοτελής μελέτη	40	Σύνολο Μαθήματος	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	56										
Διαλέξεις	39										
Αυτοτελής μελέτη	40										
Σύνολο Μαθήματος	125										
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p>	<p>Ενδιάμεση προφορική εξέταση: 20% της τελικής βαθμολογίας (μπορεί να περιλαμβάνει σύντομες ερωτήσεις, ανοιχτού ή κλειστού τύπου)</p> <p>Τελική γραπτή εξέταση: 80% της τελικής βαθμολογίας (με ανοιχτού και κλειστού τύπου ερωτήσεις, ώστε να</p>										

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

καλύπτονται θεωρητικές γνώσεις και κριτική ανάλυση)

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

2. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Σπουδές για την Αναπηρία, 2η Έκδοση, WatsonNick, VehmasSimo, Καραγιάννη Γιώτα, Κουτσοκλένης Αθανάσιος (Επιστ. Επιμέλεια) [Λεπτομέρειες](#)

Αναπηρία και εκπαιδευτική πολιτική, Επιστημονική επιμέλεια: Α. Ζώνιου-Σιδέρη, Α. Βλάχου-Μπαλαφούτη & Ε. Ντεροπούλου-Ντέρου [Λεπτομέρειες](#)

Εγχειρίδιο Σπουδών στην Αναπηρία, G.L. Albrecht, K.D. Seelman, M. Bury, Επιστ. Επιμ.: Αθηνά Ζώνιου-Σιδέρη & Ευδοξία Ντεροπούλου-Ντέρου [Λεπτομέρειες](#)

Καραγιάννη, Γ. & Κουτσοκλένης, Α. (2023). Σπουδές για την αναπηρία & Παιδαγωγική της ένταξης. ΚΑΛΛΙΠΟΣ+

Koutsoklenis, A. & Karagianni, Y. (2024). Neoliberal-neoconservative educational reforms and the inclusion in education of disabled students in Greece: the case of the institution of special assistant. (2024). Social Sciences & Humanities Open. <https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2024.100863>

Koutsoklenis, A., & Papadimitriou, V. (2021). Special education provision in Greek mainstream classrooms: teachers' characteristics and recruitment procedures in parallel support. International Journal of Inclusive Education, 1–16. <https://doi.org/10.1080/13603116.2021.1942565>

Nteropoulou-Nterou, E., & Slee, R. (2019). A critical consideration of the changing conditions of schooling for students with disabilities in Greece and the fragility of international in local contexts. International Journal of Inclusive Education, 23(7–8), 891–907. <https://doi.org/10.1080/13603116.2019.1623331>

Papadimitriou, V., & Koutsoklenis, A. (2023). The Extent of Late Hiring in Special Education: A Report on the Greek Institution of Parallel Support. International Journal of Disability, Development and Education, 70(7), 1264–1274. <https://doi.org/10.1080/1034912X.2021.2010670>

